

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет біології та лісового господарства
Кафедра ботаніки і методики викладання природничих наук

СИЛАБУС
освітнього компонента
циклу професійної підготовки
ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА
підготовки магістра

014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
ОПІ Середня освіта. Біологія, природознавство, здоров'я людини

Луцьк – 2023

Силабус переддипломної практики галузі знань – 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) ОПП Середня освіта. Біологія, природознавство, здоров'я людини денної форми навчання.

Розробник: Голуб В.О., к.с.г..н., доцент кафедри ботаніки і методики викладання природничих наук

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

 _____ доц. Коцун Л.О.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри ботаніки і методики викладання природничих наук

протокол № 1 від 5 вересня 2023 р.

Завідувач кафедри: _____ доц. Зінченко М.О.

I. Опис освітнього компонента

Для студентів денної форми навчання галузі знань 01«Освіта»/«Педагогіка», спеціальності 014 «Середня освіта. Біологія та здоров'я людини», освітньо-професійної програми «Біологія, природознавство, здоров'я людини»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійні програми, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Форма навчання денна	01«Освіта»/«Педагогіка» 014 «Середня освіта. Біологія та здоров'я людини» «Біологія, природознав- ство, здоров'я людини» магістр	Нормативна
		Рік навчання 2
Семестр 3		
Консультації 10 год.		
Самостійна робота 140 год.		
Кількість годин/кредитів 150/5		Форма контролю: залік

II. Інформація про викладача

Викладач: Голуб Валентина Олександрівна

Науковий ступінь: кандидат сільськогосподарських наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри ботаніки і методики викладання природничих наук

Контактна інформація: golub_2006@ukr.net, golub.valentina@vnu.edu.ua

Розклад занять розміщено на сайті навчального відділу ВНУ: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу. Переддипломна практика здобувачів другого рівня вищої освіти є завершальним етапом їхньої практичної підготовки, навчання й виховання як майбутніх фахівців і проводиться після засвоєння програм теоретичного та практичного блоків за освітнім рівнем «магістр» спеціальності 014 «Середня освіта. Біологія та здоров'я людини». Практична спрямованість переддипломної практики пов'язана з основними напрямками науково-дослідної роботи випускових кафедр і покликана допомогти студентам у виконанні їх магістерського дослідження з обраної теми.

2. Пререквізити: попередньо здобувач повинен прослухати курси: «Сучасні методики навчання», «Методологія і організація наукових досліджень в галузі біології», «Теорія та методика навчання біології у старшій школі», «Основи інтегрованого курсу «Природничі науки» та методика його навчання», «Здоров'язберігаючі педагогічні технології», «Методика складання та розв'язування задач та тестів з біології та природознавства», «Інноваційні технології навчання біології та здоров'я людини», «Виробнича педагогічна практика».

Постреквізити: написання кваліфікаційної роботи.

3. Метою переддипломної практики є підготовка та виконання магістерської роботи під

керівництвом наукового керівника.

Основними завданнями переддипломної практики є отримання умінь та навичок ведення наукової роботи, отримання методичних знань з організації та ведення наукового та педагогічного дослідження за темою магістерської роботи (МР), зокрема: підготовка огляду наукової літератури, збір фактичного матеріалу за темою магістерської роботи, поглиблення та закріплення теоретичних знань з усіх дисциплін навчального плану, оформлення тексту магістерської роботи, набуття навиків захисту власних рішень.

4. Результати навчання (Компетентності) :

ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу фактів та аргументів в галузі біології, педагогіки і близьких предметних галузей.

ЗК 4. Здатність проводити науково-дослідну роботу на відповідному віковому рівні, фіксувати, аналізувати та оцінювати її результати, генерувати на їх основі нові ідеї.

ЗК 6. Здатність здійснювати пошук, обробку та аналіз інформації з різних джерел для формування власної професійної та життєвої позиції.

ЗК 8. Здатність діяти свідомо та соціально відповідально із врахуванням морально-етичних норм професійної діяльності і академічної доброчесності.

ЗК 9. Здатність до автономної і командної діяльності, критики та самокритики.

ЗК 11. Здатність до володіння та спілкування у професійній діяльності іноземною мовою.

ФК 2. Здатність до постійного моніторингу вітчизняної та зарубіжної наукової та методичної інноваційної інформації та використання сучасних методик та технологій навчання в професійній діяльності для забезпечення компетентісно-орієнтованого навчання з біології, природознавства та основ здоров'я.

ФК 3. Здатність самостійно виявляти проблему і виконувати дослідження для її вирішення з використанням сучасних засобів навчання та інформаційно-комунікаційних технологій.

ФК 4. Здатність проводити науково-дослідну роботу з біології та природознавства, оформляти, формулювати аргументовані висновки та рекомендації, представляти і доповідати результати досліджень.

Після вивчення курсу студенти отримують наступні результати навчання:

ПРН 1.	Володіє базовими категоріями та поняттями спеціальності та застосовує їх для вирішення професійних завдань.
ПРН 3.	Демонструє знання та розуміння сучасних проблем біології (системи органічного світу як відображення його історичного розвитку та еволюції живого від молекулярно-генетичного до біосферного рівня, популяційний рівень організації життя, сучасні екологічні проблеми та механізми адаптації організмів до середовища існування, біологічні основи поведінки людини, біологічні основи розвитку патології нервової системи, фізіологічні основи фізичного та психічного здоров'я людини, сучасні проблеми спадковості).
ПРН 6.	Вибирає оптимальні методи польових та лабораторних досліджень для активізації навчання біології, природознавства, здоров'я людини, вміє модифікувати їх відповідно до поставлених завдань, критично оцінює достовірність одержаних результатів, презентує їх, формулює аргументовані висновки, формує дослідницький стиль мислення учнів.
ПРН 7.	Володіє навичками збору та обробки первинного біологічного матеріалу, вміє виготовляти колекції, тимчасові мікропрепарати, гербарії та використовувати їх у навчальному процесі.
ПРН 10.	Практикує інформаційний науково-педагогічний пошук, критично осмислює та інтерпретує результати, робить висновки та формує напрями дослідження з урахуванням вітчизняного й закордонного досвіду та застосовує їх у професійній діяльності..
ПРН 15.	Здійснює науково-дослідницьку та/або педагогічну інноваційну діяльність з підготовкою наукових праць та звітів, апробацією та впровадженням результатів досліджень і розробок, поширенням інформації про отримані результати на конференціях, семінарах, у фахових виданнях.
ПРН 17.	Дотримується норм академічної доброчесності під час навчання та провадження науково-педагогічної діяльності.

5. Структура освітнього компонента

ЕТАПИ ПРАКТИКИ

Етапи	Зміст, основні завдання, тривалість
1. Підготовчий	Термін проведення переддипломної встановлюється університетом у відповідності з навчальним планом. Навчально-методичне керівництво переддипломною практикою здійснюють випускові кафедри факультету. До проходження переддипломної допускаються студенти, які успішно здали всі передбачені навчальним планом форми підсумкового контролю (іспити, заліки). Здобувачі ознайомлюються з планом проведення переддипломної практики, термінами та місцями її проведення, формою звітності, вимогами до ведення звітної документації.
2. Ознайомлювальний	Керівники практики повинні провести інструктаж зі здобувачами з техніки безпеки. Після ознайомлення студенти ставлять особистий підпис в журналі про проходження інструктажу з техніки безпеки. Здобувачі-практиканти відвідують науково- методичні семінари випускової кафедри, ознайомлюються з роботою наукових лабораторій та науковою роботою випускової кафедри, проводять профорієнтаційну роботу в навчальних закладах. Апробацію результатів роботи здійснюють на наукових конференціях та (або) наукових семінарах.

3. Основний	Здобувач-практикант у повному обсязі повинен здійснювати всі види робіт, передбачені програмою практики і календарним планом-графіком, якісно і в встановлені терміни; систематично надавати керівнику інформацію про виконану роботу, в визначені терміни з'являтися на консультації керівника; суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії; нести відповідальність за виконану роботу. По завершенню роботи студент формує список використаної літератури, готує реферат, анотації проведеного дослідження, підтверджує відсутність в роботі академічного плагіату і передає електронний варіант своєї роботи в деканат факультету. Обов'язки керівників переддипломної практики: забезпечення планування, організації та врахування результатів переддипломної практики; організація підбиття загальних підсумків переддипломної практики; допомога у складанні індивідуального плану на період практики, конкретизація відповідно до завдань практики змісту навчальної та наукової діяльності студентів, затвердження індивідуальних планів роботи студентів–практикантів; контроль виконання індивідуальних планів роботи; перевірка та аналіз виконання студентами наукової та навчальної роботи; прийом заліку з практики сумісно з викладачами кафедри та виставлення загальної оцінки.
4. Підсумковий	Матеріали практики подаються по завершенню переддипломної практики на випускові кафедри факультету. Звітна документація, яку має підготувати студент: завершена кваліфікаційна робота, довідка про перевірку на плагіат. Залік з переддипломної практики проводиться згідно розкладу.

Види індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми
1.	Обробка результатів дослідно-експериментальної або науково-педагогічної роботи з проблеми дослідження
2.	Оформлення результатів дослідно-експериментальної або науково-педагогічної роботи з проблеми дослідження дипломної роботи
3.	Формулювання й оформлення висновків за результатами дослідження з проблеми кваліфікаційної роботи
4.	Оформлення додатків до кваліфікаційної роботи

6. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Студент має своєчасно пройти всі етапи практики. Якщо з об'єктивних причин своєчасно не встигає виконати початкові етапи роботи індивідуального плану, то студент зобов'язаний повідомити про це наукового керівника роботи і надолужити відставання до завершення фінального етапу. Після виконання

роботи своєчасно передати її на перевірку науковому керівнику. Оцінювання відбувається згідно шкали, поданої у пункті 7.

Політика щодо академічної доброчесності. Викладач і студент мають дотримуватись ст. 36 Закону України «Про освіту». Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну науково-педагогічну діяльність.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної й наукової діяльності.

Обов'язкова перевірка на плагіат відбувається двічі: перший раз студентом перед захистом переддипломної практики, другий раз науковим керівником після виправлення зауважень під час попереднього захисту роботи. Результати перевірки додаються до супровідних матеріалів кваліфікаційної роботи. Для перевірки робіт на унікальність рекомендовані програмні засоби Advego Plagiatus <http://advego.ru/plagiatus/>; eTXT Антиплагіт <http://www.etxt.ru/antiplagiat/>; Атиплагіаризм <https://www.antiplagiat.ru/>. Можлива і третя вибіркова перевірка на плагіат працівниками науково-дослідної частини університету.

Політика щодо дедлайнів та перекладання. Електронний варіант роботи із списком використаної літератури, рефератом, анотацією проведеного дослідження і підтвердженням відсутності в роботі академічного плагіату має бути виконаний до проведення захисту практики. У випадку невиконання індивідуального плану і невідпрацювання відповідних експериментів студент не допускається до захисту практики. Після отримання оцінок за практику студент допускається до захисту роботи. Терміни проведення захисту переддипломної практики визначаються розкладом екзаменаційної сесії. У разі нескладання заліку, студент може перездати його під час ліквідації академічної заборгованості передбаченої розкладом екзаменаційної сесії.

Методична складова проведення науково-педагогічних досліджень. За умови, що кваліфікаційна робота не має цілком методико-педагогічного спрямування, а є дослідно-експериментальною, студент має обов'язково підготувати розділ із методики викладання біологічного матеріалу, в якому продемонструвати формування практичних умінь майбутнього вчителя біології, щодо здатності розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі біологічних і педагогічних наук, а також на межі предметних галузей. Довести достатнє оволодіння методами, формами й засобами навчання та учіння й реалізації їх у навчально-виховному процесі у загальноосвітніх закладах, відповідно до вимог Концепції загальної середньої освіти.

Підсумковий контроль – залік, проводиться у формі захисту результатів практики, за складання якого студент може отримати максимум 40 балів. Загальна оцінка підраховується як сума за теоретичну підготовку, особистісні характеристики, оцінювання звітної документації і підсумкового контролю. Максимальна кількість складає 100 балів. Оцінка за переддипломну практику виставляється згідно шкали оцінювання.

Зміст роботи, що оцінюється	Кількість балів

1. Теоретична підготовка: – знання предмету та об'єкту дослідження; – знання стану досліджуваної проблеми.	20
2. Особистісні характеристики: – дисциплінованість під час проходження практики; – ініціативність; – самостійність; – професійна спрямованість; – інноваційність тощо.	20
3. Оцінювання звітної документації:	20
4. Захист практики.	40
Сума	100

7. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	

8. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основні:

1. Волгін С. О., Гнатуш С. О., Манько В. В. Оформлення курсових, дипломних і магістерських робіт : методичні вказівки для студентів біологічного факультету. Вид. 3-тє, випр. і доп. Л. : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2012. 52 с.

2. Сухомлін К. Б., Зінченко О. П. Методологія та організація наукових досліджень в галузі біології : Методичні рекомендації. Луцьк : Медіа, 2017. 64 с.

3. Положення про проведення практики здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки. https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/09/2023_%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf

4. Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у волинському національному університеті імені Лесі Українки <https://ed.vnu.edu.ua/71-2/%d0%bd%d0%be%d1%80%d0%bc%d0%b0%d1%82%d0%b8%d0%b2%d0%bd%d1%96-%d0%b4%d0%be%d0%ba%d1%83%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%82%d0%b8-%d0%b2%d0%bd%d1%83-%d1%96%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%96-%d0%bb%d0%b5%d1%81%d1%96-%d1%83>

5. Положення про випускні кваліфікаційні роботи (проекти) https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%96%D0%95%D0%9D%D0%9D%D0%AF_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%B2%D0%B8%D0%BF%D1%83%D1%81%D0%BA_%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B8-%D0%A0%D0%B5%D0%B4-1.pdf

Додаткові:

6. Загальна методика навчання біології: Навч. посібник / І. В. Мороз, А. В. Степанюк, О. Д. Гончар та ін.; За ред. І. В. Мороза. К.: Либідь, 2006. 592 с.

7. Колесников О. В. Основи наукових досліджень. 2-ге вид. випр. та доп. Навч.

посіб. К. : Центр учбової літератури, 2011. 144 с.

8. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А. Є. Конверського. К. : Центр учбової літератури, 2010. 352 с.

9. Пілюшенко В. Л., Шкрабак І. В., Словенко Є. І. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення. К., 2004. 206 с.

10. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень. Навч. посібник. К.: Видавничий Дім «Слово», 2004. 240 с.

11. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. К. : Знання, 2008. 310 с.